

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT INFRASTRUKTURY

KIN-4100-001-06/2014

Nr ewid. 127/2014/P/14/001/KIN

Informacja o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa w 2013 r. w części 71 Urząd Transportu Kolejowego

Warszawa maj 2014 r.

Misją *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizją *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2013 r.
w części 71 Urząd Transportu Kolejowego**

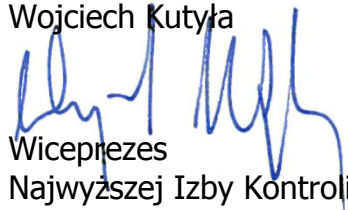
Dyrektor Departamentu Infrastruktury

Tomasz Emiljan

Akceptuję:
Wojciech Kutyla

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Zatwierdzam:
Krzysztof Kwiatkowski

Prezes Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 14. maja 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: (22) 444-50-00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Ocena kontrolowanej działalności	4
1. Ocena ogólna	4
2. Sprawozdawczość	4
3. Uwagi i wnioski	4
II. Wyniki kontroli	5
III. Informacje dodatkowe	12
Załączniki	13

I. Ocena kontrolowanej działalności

Dysponentem części budżetowej 71 jest Prezes Urzędu Transportu Kolejowego, który miał równocześnie status dysponenta III stopnia w zakresie pobierania dochodów i dokonywania wydatków dla całej części 71. W części 71 nie było innych dysponentów środków budżetu państwa niższego stopnia. W strukturze organizacyjnej UTK funkcjonowało 7 oddziałów terenowych, których wydatki i koszty działalności realizowane były przez centralę UTK.

Kontrola została przeprowadzona w centrali UTK na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹.

1. Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² wykonanie budżetu państwa w 2013 roku w części 71 Urząd Transportu Kolejowego.

Podstawę do sformułowania powyższej oceny stanowią ustalenia kontroli wskazujące na prawidłowe wykonanie budżetu państwa w zakresie realizacji³ wydatków budżetu państwa w części 71⁴.

Dochody budżetowe zrealizowane w części 71 wyniosły 4.181,9 tys. zł, tj. 83,8 % kwoty zaplanowanej w znowelizowanej ustawie budżetowej. Zrealizowane w 2013 r. dochody były większe o 9,5% niż w 2012 r.

Wydatki budżetowe ogółem zrealizowane w części 71 wyniosły 26.505,6 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach. W części 71, w 2013 r. nie występowały wydatki z budżetu środków europejskich. W porównaniu do 2012 r. zrealizowane w 2013 r. wydatki były wyższe o 6.811,4 tys. zł, tj. o 34,6%. Wzrost w stosunku do 2012 r. wydatków wynikał z większych limitów wydatków zaplanowanych dla części 71 w ustawie budżetowej na 2013 r.

Zrealizowano zaplanowane cele, m.in. poprzez zwiększenie zatrudnienia w komórkach organizacyjnych UTK, realizujących działania kontrolne oraz nadzorcze w obszarze bezpieczeństwa transportu kolejowego i związany z tym wzrost ilościowy działań UTK w tym zakresie.

Ogólną ocenę pozytywną wykonania budżetu państwa w 2013 roku w części 71 uzasadnia także skuteczność funkcjonowania mechanizmów kontroli zarządczej, dotyczących operacji finansowych i gospodarczych. Nadzór i kontrola nad wykonywaniem budżetu państwa w części 71 były sprawowane przez Prezesa UTK w sposób zgodny z treścią art. 175 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵.

2. Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe w części 71 (Rb-23, Rb-27, Rb-28, Rb-BZ1) i kwartalne sprawozdania (Rb-N, Rb-Z). Sprawozdania te przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków a także należności i zobowiązań w 2013 r. Zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

3. Uwagi i wnioski

NIK zwróciła uwagę na uchybienia w zakresie braku określenia w regulacjach wewnętrznych Urzędu sposobu ustalania wysokości ekwiwalentu z tytułu korzystania ze sprzętu będącego własnością telepracownika, w zależności od wymiaru czasu telepracy na rzecz UTK.

¹ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

² W kontroli wykonania budżetu państwa w 2013 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Przyjęte kryteria ocen przedstawione są na stronie <http://www.nik.gov.pl/kontrola/standardy-kontroli-nik>.

³ Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania w 2013 r. budżetu państwa, kontrola dochodów budżetowych w części 71 Urząd Transportu Kolejowego została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych dotyczących wykonania dochodów budżetowych - nie dokonywano kontroli i oceny w zakresie planowania i realizacji dochodów w 2013 r.

⁴ W załączniku 4 do informacji przedstawiono kalkulację oceny ogólnej w części 71.

⁵ Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

II. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2013 r., kontrola dochodów budżetowych w części 71 Urząd Transportu Kolejowego została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych – nie dokonywano kontroli i oceny w zakresie planowania i realizacji dochodów w 2013 r.⁶

Zrealizowane w części 71 dochody wyniosły 4.181,9 tys. zł, tj. 83,8 % kwoty zaplanowanej w znowelizowanej ustawie budżetowej⁷. W ustawie budżetowej na rok 2013⁸ dochody budżetu państwa w części 71 zostały zaplanowane w kwocie 4.616,0 tys. zł, a po nowelizacji tej ustawy w dniu 27 września 2013 r. dochody określono w kwocie 4.992,0 tys. zł, tj. wyższej o 376,0 tys. zł (o 8,1%).

Zrealizowane w 2013 r. dochody, w odniesieniu do lat ubiegłych, były: większe o 9,5% niż w 2012 r., mniejsze o 3,4% niż w 2011 r. i większe o 7,1% niż w 2010 r.

Dane dotyczące dochodów budżetowych w 2013 r. w części 71 przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 1 do informacji.

Na koniec 2013 r. w części 71 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 308,6 tys. zł, w tym zaległości, które stanowiły 100,5 tys. zł. W porównaniu do 2012 r. należności ogółem były wyższe o 127,1 tys. zł (o 70,0%), natomiast zaległości były niższe o 11,0 tys. zł (o 9,9%). Należności ogółem dotyczyły głównie § 0690 - wpływy z różnych opłat i wynosiły 211,7 tys. zł. Na większy niż w 2012 r. wymiar należności ogółem miał wzrost należności w grudniu 2013 r., w związku ze znaczną ilością otrzymanych w tym okresie wniosków o wydanie świadectw dopuszczenia do eksploatacji. Główne zaległości, dotyczyły również ww. § 0690 i wynosiły 77,1 tys. zł, a ich poziom był niższy w porównaniu do 2012 r. o 27,0 tys. zł.

2. Wydatki budżetu państwa

W ramach limitów wydatków dla części 71 nie były planowane i przekazywane dotacje.

Plan wydatków dla części 71 w 2013 r. (po zmianach) ustalony został w wysokości 26.522,7 tys. zł.

Wydatki budżetu państwa w części 71 zaplanowano w ustawie budżetowej na rok 2013 w kwocie 26.610,0 tys. zł, a po nowelizacji tej ustawy wydatki określono w kwocie 26.510,0 tys. zł, tj. na poziomie niższym o 100,0 tys. zł (o 0,4%). Kwota ta (26.510,0 tys. zł) była wyższa o 6.712,0 tys. zł (o 33,9%) od planu wydatków na 2012 rok.

Ww. wzrost wynikał z planowanego zwiększenia działań Urzędu w zakresie stanu bezpieczeństwa infrastruktury oraz taboru kolejowego.

Zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2013 wydatki, w trakcie roku zostały zmniejszone per saldo o kwotę 87,3 tys. zł. Wynikało to ze zmniejszenia w znowelizowanej ustawie budżetowej kwoty wydatków dla części 71 o 100,0 tys. zł oraz ze zwiększenia wydatków z rezerw celowych budżetu państwa o 12,7 tys. zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie dodatku służby cywilnej (wraz z pochodnymi) dla urzędnika służby cywilnej, zatrudnionego w UTK.

Zrealizowane w części 71 wydatki ogółem wyniosły 26.505,6 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach. W porównaniu do 2012 r. były one wyższe o 6.811,4 tys. zł, tj. o 34,6%.

Dane dotyczące wydatków budżetowych w 2013 r. w części 71 przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 2 do informacji.

⁶ Ograniczenie kontroli dochodów budżetowych do przeprowadzenia analizy porównawczej miało zastosowanie do części budżetu państwa, dla których na 2013 r. zaplanowano dochody w kwocie niższej niż 200 mln zł.

⁷ Wprowadzonej ustawą z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2013 (Dz.U. z 2013 r., poz. 1212).

⁸ Ustawa budżetowa na rok 2013 z dnia 25 stycznia 2013 r. (Dz.U. z 2013 r., poz. 169 ze zm.).

Wydatki ogółem w części 71, **wg grup ekonomicznych**, przedstawiały się następująco:

Wydatki bieżące – 24.479,2 tys. zł (92,4% wydatków ogółem 2013 r. w części 71), **wydatki majątkowe** – 1.946,6 tys. zł (7,3% wydatków ogółem), a wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych 79,8 tys. zł (0,3% wydatków ogółem). W porównaniu do 2012 r., wydatki w ww. grupach ekonomicznych były wyższe odpowiednio o: 29,6%, 165,8% i 0,1%.

Znaczący wzrost, w stosunku do 2012 r., wydatków bieżących i majątkowych wynikał ze zwiększenia limitów wydatków dla części 71 w ustawie budżetowej na 2013 r., w stosunku do roku poprzedniego, w celu zintensyfikowania działań Urzędu w zakresie stanu bezpieczeństwa infrastruktury oraz taboru kolejowego poprzez zwiększenie zakupów inwestycyjnych i przyrostu zatrudnienia w komórkach organizacyjnych UTK, realizujących działania kontrolne oraz nadzorcze w obszarze bezpieczeństwa transportu kolejowego.

Wydatki bieżące dotyczyły w szczególności:

- wynagrodzeń pracowników UTK obejmujących: § 4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników, § 4020 – wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej i § 4040 dodatkowe wynagrodzenie roczne (stanowiły 54,7% wydatków ogółem w części 71) i wyniosły 14.495,0 tys. zł, tj. 100,0% planu po zmianach w tych pozycjach,
- pochodnych od wynagrodzeń obejmujących: § 4110 – składki na ubezpieczenia społeczne, § 4120 – składki na Fundusz Pracy (stanowiły 9,9% wydatków ogółem w części 71) i wyniosły 2.615,5 tys. zł tj. 100,0% planu po zmianach w tych pozycjach,
- opłat za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe klasyfikowane w § 4400 (stanowiły 5,2% wydatków ogółem w części 71) i wyniosły 1.388,8 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach w tej pozycji,
- zakupu materiałów i wyposażenia klasyfikowanych w § 4210 (stanowiły 5,2% wydatków ogółem w części 71) i wyniosły 1377,9 tys. zł, tj. 100,0% planu po zmianach w tej pozycji,
- zakupu usług pozostałych klasyfikowanych w § 4300⁹ (stanowiły 4,6% wydatków ogółem w części 71) i wyniosły 1206,9 tys. zł, tj. 100,0% planu po zmianach w tej pozycji.

W pozostałych pozycjach wydatków bieżących, największy udział miały wydatki na delegacje krajowe (460,6 tys. zł) związane z zadaniami kontrolnymi oraz wydatki na szkolenia pracowników (515,5 tys. zł).

Wydatki na wynagrodzenia¹⁰ wyniosły 14.495,0 tys. zł i w porównaniu do 2012 r. wzrosły o 2.503,7 tys. zł, tj. o 20,9%. Plan wydatków na wynagrodzenia nie został przekroczony. Wzrost wydatków na wynagrodzenia w odniesieniu do roku poprzedniego wynikał głównie ze zwiększenia limitu wydatków na wynagrodzenia dla części 71 w ustawie budżetowej na 2013 r., w związku z planowanym zwiększeniem zatrudnienia, m.in. dla zintensyfikowania działań w zakresie bezpieczeństwa infrastruktury oraz taboru kolejowego. Limit ten został zwiększony dodatkowo z rezerw celowych budżetu państwa w kwocie 12,7 tys. zł.

Przyznana z rezerw celowych budżetu państwa kwotę 12,7 tys. zł wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem, tj. na sfinansowanie dodatku służby cywilnej (wraz z pochodnymi) dla przewidzianego do mianowania z dniem 1 grudnia 2012 r. urzędnika służby cywilnej, zatrudnionego w UTK.

Przeciętne wynagrodzenie¹¹ w 2013 r. wynosiło 5.950,30 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2012 r. było wyższe o 140,60 zł, tj. o 2,4%. Wzrost przeciętnego wynagrodzenia – o 5,4% – dotyczył statusu zatrudnienia 03 – członkowie korpusu służby cywilnej. W pozostałych grupach zatrudnienia wystąpiło obniżenie przeciętnego wynagrodzenia.

Przeciętne zatrudnienie¹² w 2013 r. w części 71 wyniosło 203 osoby i było wyższe w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2012 r. o 31 osób (o 18,0%). Wynikało to ze wzrostu zatrudnienia o 21 osób

⁹ Paragraf ten obejmuje wydatki na m.in.: zakup usług pocztowych i telegraficznych, opłaty radiofoniczne i telewizyjne, usługi transportowe związane z przewozem rzeczy, usługi naukowo-badawcze, usługi dotyczące ogłoszeń, wydatki związane z zakwaterowaniem uczestników kursów szkoleniowych, usługi w zakresie badania technicznego pojazdów, koszty i prowizje bankowe.

¹⁰ Według danych wykazanych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-28 z wykonania planu wydatków.

¹¹ Według kwartalnego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach.

¹² W przeliczeniu na pełne etaty.

w grupie członków korpusu służby cywilnej, wzrostu o 9 osób w grupie osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń oraz wzrostu o 1 osobę w grupie osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe. Wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego (IV kwartał 2013 r.) zatrudnienie wyniosło 229 osób i było wyższe w porównaniu do stanu na koniec IV kwartału 2012 r. o 53 osoby (o 30,1%), z czego o 39 osób, tj. o 33,6% zwiększono zatrudnienie w komórkach organizacyjnych UTK realizujących działania kontrolne oraz nadzorcze w obszarze bezpieczeństwa transportu kolejowego (Departamenty: Nadzoru, Bezpieczeństwa Kolejowego oraz Zezwoleń Technicznych i Interoperacyjności, Oddziały Terenowe UTK), uzyskując wzrost działań w tym obszarze, zgodnie z celem na jaki Urząd otrzymał zwiększone w stosunku do 2012 r. środki finansowe.

Dane dotyczące zatrudnienia i wynagrodzenia w części 71 w 2013 r. przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 3 do informacji.

Wydatki majątkowe zrealizowano w wysokości 1.946,6 tys. zł, tj. 100,0% planu po zmianach i były wyższe od wykonania w 2012 r. o 1.214,2 tys. zł, tj. o 165,8%. Wzrost ten wynikał głównie ze zwiększenia w porównaniu z 2012 r., limitu wydatków majątkowych dla części 71 na 2013 r., który w ustawie budżetowej na 2013 r. ustalony został w kwocie 1.850,0 tys. zł. Ww. wzrost limitu wydatków majątkowych nastąpił w związku z potrzebami: zwiększenia działań Urzędu w zakresie stanu bezpieczeństwa transportu kolejowego oraz modernizacji i rozbudowy informatycznego oprzyrządowania w dostosowaniu do zadań UTK. W ciągu roku Prezes UTK, na podstawie uprawnień określonych dla dysponenta części budżetowej w art. 171 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwiększył w ramach 2 przesunięć pomiędzy paragrafami, środki na wydatki majątkowe łącznie o 96,6 tys. zł, informując o tym Ministra Finansów, zgodnie z przepisem ww. art. 171 ust. 3.

Zrealizowane wydatki majątkowe obejmowały w większości zakupy inwestycyjne (1.940,7 tys. zł) oraz wydatki inwestycyjne (5,9 tys. zł). Były one zgodne z zakresem rzeczowym planu wydatków na 2013 r. i uzasadnione z punktu widzenia realizowanych przez Urząd zadań.

Zakupy inwestycyjne w 2013 r. dotyczyły w szczególności:

- sprzętu i oprogramowania komputerowego (łącznie na kwotę 825,3 tys. zł) dla zmodernizowania i rozbudowy informatycznego oprzyrządowania UTK, głównie w związku z potrzebami odnośnie zadań w zakresie prowadzonych rejestrów¹³, zwiększenia zakresu baz danych, rozbudowy funkcjonalności systemu informatycznego na potrzeby gromadzenia, przetwarzania i udostępniania danych (baz danych gromadzonych na serwerach UTK) m.in. inspektorom Urzędu wykonującym kontrole oraz wymiany części sprzętu informatycznego pochodzącego z lat 2004-2008,
- 7 samochodów Skoda Superb II FL Combi z napędem na 4 koła (za 615,9 tys. zł), w celu wyposażenia wszystkich oddziałów terenowych UTK w środki transportu dla zapewnienia realizacji w dowolnym miejscu i czasie zadań kontrolnych w obszarze weryfikacji stanu infrastruktury kolejowej, przedstawianego w sprawozdaniach przez zarządców i przewoźników.

Wydatki inwestycyjne na kwotę 5,9 tys. zł dotyczyły wykonania połączeń światłowodowych pomiędzy serwerami w Centrali UTK.

Badaniem objęto wydatki w wysokości 2.635,6 tys. zł, wylosowane statystyczną metodą monetarną¹⁴ (tzw. część obowiązkowa wylosowanych wydatków) oraz dobrane celowo 2 wydatki na kwotę 73,8 tys. zł, tj. łącznie wydatki na 2.709,4 tys. zł, stanowiące 10,2% wydatków ogółem części 71.

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że UTK dokonywał wydatków zgodnie z obowiązującymi przepisami, oszczędnie gospodarując przyznanymi kwotami. Środki publiczne zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, tj. na działania Urzędu związane z realizacją ustawowych zadań Prezesa UTK¹⁵.

¹³ Na mocy prawa krajowego oraz stosowanych bezpośrednio przepisów UE, Urząd zobowiązany jest m.in. do prowadzenia: Rejestru Licencji Maszynisty, Rejestru Pojazdów Kolejowych, rejestru dokumentów autoryzacji bezpieczeństwa, certyfikatów bezpieczeństwa i świadectw bezpieczeństwa, rejestru podmiotów uprawnionych do przeprowadzania badań w celu uzyskania licencji maszynisty, rejestrów świadectw dopuszczenia do eksploatacji (typu budowli, typu urządzeń, typu pojazdu) listy podmiotów uprawnionych do szkolenia i egzaminowania osób ubiegających się o licencje i świadectwa maszynisty.

¹⁴ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

¹⁵ Art. 10 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U z 2013 r., poz. 1594 ze zm.).

W ramach realizacji tych zadań ponoszono koszty dotyczące m.in.: rozpatrywania wniosków podmiotów uczestniczących w przewozach kolejowych ws. uzyskania autoryzacji, certyfikatów i świadectw bezpieczeństwa (w 2013 r. rozpatrzono ich 428, tj. o 32,9% więcej niż w roku poprzednim), rozpatrywania wniosków o wydanie świadectw dopuszczenia do eksploatacji: typów budowli, typów urządzeń przeznaczonych do prowadzenia ruchu kolejowego i typów pojazdów kolejowych (w 2013 r. rozpatrzono ich 958, tj. o 16% mniej niż w roku poprzednim), rozpatrywania spraw dotyczących wydania zezwoleń na dopuszczenie do eksploatacji pojazdów kolejowych oraz podsystemów strukturalnych (w 2013 r. zezwoleń takich wydano 306 – rok 2013 był pierwszym rokiem realizacji tego zadania, co związane było z wejściem w życie nowych przepisów o transporcie kolejowym) oraz przeprowadzania przez UTK kontroli w zakresie stanu bezpieczeństwa infrastruktury oraz taboru kolejowego.

W 2013 r. Urząd przeprowadził u zarządców i przewoźników kolejowych, m.in.: 634 kontrole w zakresie spełniania warunków lub wymagań zawartych w autoryzacjach bezpieczeństwa, certyfikatach bezpieczeństwa, świadectwach bezpieczeństwa oraz kontrole zgodności działania zarządców lub przewoźników kolejowych z przepisami Unii Europejskiej i prawa krajowego w zakresie bezpieczeństwa transportu kolejowego, tj. o 1% więcej niż w roku poprzednim oraz 33 kontrole systemów zarządzania bezpieczeństwem (SMS), tj. 4,5-krotnie więcej niż w roku poprzednim. Wzrost ww. kontroli nastąpił w ramach intensyfikowania działań Urzędu w zakresie stanu bezpieczeństwa transportu kolejowego, tj. realizacji celu na jaki skierowane zostały do UTK zwiększone w porównaniu z 2012 r. środki na wydatki.

W ramach wydatków na szkolenia pracowników w 2013 r. kontynuowano prowadzony od 2012 r. proces szkolenia, co m.in. pozwoliło uzyskać certyfikaty: audytora wewnętrznego systemu zarządzania bezpieczeństwem (SMS), audytora wewnętrznego systemu zarządzania utrzymaniem (MMS) oraz audytora PN-EN ISO 9001:2009, 126 pracownikom UTK wykonującym zadania w pionie bezpieczeństwa.

Kontrolą objęto 5 postępowań o zamówienie publiczne, na które wydatkowano łącznie kwotę 1.092,0 tys. zł, z czego dwa postępowania w trybie z wolnej ręki dotyczące: zakupu aparatów komórkowych z aktywacją (wydatek z tego tytułu w 2013 r. 7,0 tys. zł) i zakupu dla pracowników UTK ulgi przejazdowej 50% w transporcie kolejowym (na kwotę 66,8 tys. zł) oraz trzy postępowania w trybie przetargu nieograniczonego dotyczące: zakupu siedmiu samochodów osobowych (na kwotę 615,9 tys. zł), zakupu oprogramowania biurowego i systemowego wraz ze szkoleniem (na kwotę 236,1 tys. zł) i zakupu 40 laptopów (na kwotę 166,2 tys. zł).

W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej wymienionych zamówień stwierdzono, że zostały one przeprowadzone zgodnie z procedurami określonymi w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych¹⁶. Rzetelnie prowadzono dokumentację postępowań, a rozliczenia finansowe prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności za dostarczone towary i usługi.

Zobowiązania w części 71 budżetu państwa na koniec 2013 r. wyniosły 1.022,8 tys. zł¹⁷ i były wyższe niż kwota zobowiązań na koniec 2012 r. (888,5 tys. zł) o 15,1%. Główną pozycję (974,8 tys. zł¹⁸) stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowych wynagrodzeń rocznych i pochodnych od tych wynagrodzeń, które w porównaniu z rokiem 2012 wzrosły o 14,4%. Na wzrost zobowiązań w tym zakresie wpłynął wzrost (o 18%) średniego zatrudnienia.

W zobowiązaniach nie było zobowiązań wymagalnych.

Realizacja zadań przyjętych w planie wydatków w układzie zadaniowym. W ujęciu wskaźników określonych dla oceny realizacji wydatków budżetu państwa w części 71 w układzie zadaniowym, w większości, tj. 4 z 5 podzadań realizowanych w UTK w ramach zadania 19.2 – Transport kolejowy (podzadania: 19.2.5. – Nadzór nad bezpieczeństwem transportu kolejowego, 19.2.7. – Nadzór rynku wyrobów przeznaczonych dla kolejnictwa, 19.2.8. – Wspieranie i regulacja rynku transportu kolejowego i 19.2.9. – Ochrona praw pasażerów w transporcie

¹⁶ Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

¹⁷ Kwota zobowiązań po korekcie sprawozdania Rb-28, którą UTK dokonał w okresie po zakończeniu kontroli. W wystąpieniu pokontrolnym prezentowana była kwota zobowiązań wg stanu na koniec kontroli, tj. w wymiarze przed ww. korektą (1.016,7 tys. zł). Wg uzasadnienia UTK przesłanego do MF, korekta ta wynikała z konieczności naliczenia „dodatкового wynagrodzenia rocznego” (i w konsekwencji pochodnych od tych wynagrodzeń) dla trzech pracowników UTK, po otrzymaniu interpretacji przepisów z MPiPS za 2013 rok.

¹⁸ Kwota zobowiązań w tym zakresie przed korektą wynosiła 968,6 tys. zł. Korekta została dokonana z przyczyn opisanych w ww. przypisie 17.

kolejowym), uzyskano większy od planowanego poziom realizacji zadań rzeczowych. W największym stopniu dotyczyło to podzadania: 19.2.5. – Nadzór nad bezpieczeństwem transportu kolejowego, w którym uzyskano ponad dwukrotnie większy od planowanego wskaźnik obrazujący procent liczby przeprowadzonych kontroli z zakresu bezpieczeństwa ruchu kolejowego w stosunku do liczby planowanej. W piątym podzadaniu (19.2.6. – Spójność i interoperacyjność systemu kolejowego), dotyczący jego wskaźnik średniej z wartości procentowych dla rozpatrzonych wniosków o wydanie certyfikatów, autoryzacji, świadectw bezpieczeństwa, świadectw dopuszczenia do eksploatacji typu i innych zezwoleń technicznych w stosunku do planu, wyniósł 68% i był niższy o 11 punktów procentowych od planowanego (79%).

Należy jednak wskazać, że uzyskanie w realizacji ww. podzadania 19.2.5 wskaźnika ponad dwukrotnie większego od planowanego, wskazuje na znaczne niedoszacowanie jego poziomu w wielkościach przyjętych do planu wydatków budżetu państwa w części 71 w układzie zadaniowym.

Nadzór i kontrola nad wykonywaniem budżetu państwa w części 71, sprawowane były przez Prezesa UTK w sposób zgodny z treścią art. 175 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Działania w tym zakresie realizowane były w formie:

- stałych i okresowych kontroli, w trybie określonym przez Prezesa UTK w procedurach wewnętrznych, dotyczących: kontroli zarządczej, kontroli zaciągania zobowiązań finansowych i kontroli finansowo-księgowej dokumentów,
- audytów wewnętrznych przeprowadzanych w zakresie tematyki określonej przez Kierownictwo UTK. W 2013 r. przeprowadzono 6 audytów, w tym m.in. w zakresie: wydawania licencji maszynisty, systemu szkolenia i rozwoju zawodowego pracowników, zarządzania bezpieczeństwem systemów teleinformatycznych, zagadnień kontroli zarządczej w UTK.

Wnioski pokontrolne z poprzedniej kontroli budżetowej zostały zrealizowane.

Wnioski te dotyczyły: wdrożenia zasady przeprowadzania naboru niezwłocznie po zaistnieniu okoliczności uzasadniających obsadzenie stanowiska, zgodnie z wymogiem art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej¹⁹ oraz podjęcia działań w celu wyeliminowania przypadków rozwiązywania stosunku pracy z naruszeniem ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy²⁰.

Przedstawiona w wystąpieniu pokontrolnym NIK uwaga odnośnie uchybienia w zakresie braku określenia w regulacjach wewnętrznych Urzędu sposobu ustalania wysokości ekwiwalentu z tytułu korzystania ze sprzętu będącego własnością telepracownika, w zależności od wymiaru czasu telepracy na rzecz UTK, wynika ze stwierdzonego w toku kontroli stanu, że w umowach dotyczących wykonywania w 2013 r. pracy w formie telepracy z wykorzystaniem przy jej wykonywaniu sprzętu stanowiącego własność telepracownika, dla różnych okresów telepracy w miesiącu (w jeden lub dwa dni w tygodniu, w 1/5 lub 3/4 wymiaru czasu) ustalany był jednakowy ekwiwalent w wysokości 50 zł, tj. w wymiarze określonego w § 13 ust. 5 Regulaminu pracy w UTK²¹ miesięcznego ekwiwalentu.

3. Sprawozdania

Sprawozdania budżetowe w części budżetowej 71 sporządzane były tylko przez UTK. Zadania w zakresie sporządzania i kontroli sprawozdawczości budżetowej w UTK określone zostały w Regulaminie Organizacyjnym UTK²², w Regulaminie Wewnętrznym dla Biura Administracyjno-Budżetowego w UTK oraz w zasadach (polityce) rachunkowości w UTK²³. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, ww. ustalenie zadań, zapewniło prawidłowe i rzetelne sporządzenie sprawozdań rocznych w 2013 r.

¹⁹ Dz. U. Nr 227, poz. 1505 ze zm.

²⁰ Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 ze zm.

²¹ Zarządzenie Nr 5 Dyrektora Generalnego UTK z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie ustalenia regulaminu pracy w Urzędzie Transportu Kolejowego.

²² Zarządzenie Nr 20 Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego z dnia 23 października 2011 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Transportu Kolejowego.

²³ Zarządzenie Nr 29 Prezesa UTK z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie wprowadzenia w Urzędzie Transportu Kolejowego zasad (polityki) rachunkowości oraz zakładowego planu kont, które uchyliło obowiązujące przed nim uregulowania w tym zakresie,

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia:

- rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2013 w części 71: z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27), z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28)²⁴ oraz o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- kwartalnych sprawozdań za IV kwartał 2013 r.: o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) oraz o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z),
- rocznego sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym Rb-BZ1.

W wyniku badania stwierdzono, że ww. sprawozdania zostały sporządzone:

- rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej w zakresie: Rb-27 zgodnie z zapisami na kontach: 221 i 130; w zakresie Rb-28 zgodnie z zapisami na kontach 130, 980 i 998; w zakresie Rb-23 zgodnie z zapisami na kontach 130, 222 i 223; w zakresie Rb-N zgodnie z zapisami na koncie 221; w zakresie Rb-Z zgodnie z zapisami na kontach 201, 130 i 101 oraz w zakresie Rb-BZ1 zgodnie z zapisami na koncie 990,
- w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów: z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²⁵, z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych²⁶ i z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym²⁷.

W związku z powyższym Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie ww. sprawozdania, stwierdzając że przekazują one prawdziwy obraz dochodów, wydatków a także należności i zobowiązań w 2013 r., oraz że zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

4. Księgi rachunkowe

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do rocznych sprawozdań budżetowych i kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz ich zgodność z zasadami rachunkowości.

Ww. ocenę sformułowano na podstawie wyników badania próby 81 dowodów i odpowiadających im zapisów w ewidencji finansowo-księgowej o wartości 3.163,8 tys. zł, tj. dotyczących 11,9% zrealizowanych wydatków w części 71.

Próbę do badania wylosowano statystyczną metodą monetarną²⁸ ze zbioru dowodów księgowych będących fakturami lub dokumentami równoważnymi fakturom i stanowiących podstawę płatności w 2013 r. oraz odpowiadających tym dokumentom zapisów księgowych. W celu wyznaczenia tego zbioru dokonano analizy, przedstawionych do kontroli w formie elektronicznej, wszystkich pozycji operacji księgowych wykazanych

---

tj. Zarządzenie Nr 15 Prezesa UTK z dnia 14 sierpnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia w Urzędzie Transportu Kolejowego zasad (polityki) rachunkowości oraz zakładowego planu kont.

²⁴ Rb-28 wg stanu na koniec niniejszej kontroli. W okresie po zakończeniu kontroli, UTK dokonał korekty w sprawozdaniu Rb-28, w zakresie kwoty zobowiązań. Wg uzasadnienia UTK przesłanego do MF ze skorygowanym Rb-28, korekta wynikała z konieczności naliczenia „dodatкового wynagrodzenia rocznego” (i w konsekwencji pochodnych od tych wynagrodzeń) dla trzech pracowników UTK, po otrzymaniu interpretacji przepisów z MPiPS za 2013 r.

²⁵ Dz. U. z 2014 r. poz. 119. Z dniem 24 stycznia 2014 r. rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) zostało uchylone przez rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym m.in. sprawozdania za rok 2013 sporządza się i przekazuje zgodnie z dotychczasowymi przepisami, ale w terminach określonych w załącznikach nr 42 i 44 do ww. rozporządzenia z 2014 r. Ze sporządzanych w części 71 ww., sprawozdań budżetowych, terminy określone w załączniku 42 dotyczyły rocznych sprawozdań Rb: 23, 27 i 28. Terminy określone w załączniku 42 dla sprawozdań Rb: 23, 27 i 28 były takie same jak w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

²⁶ Dz. U. Nr 43, poz. 247 ze zm.

²⁷ Dz. U. Nr 298, poz. 1766.

²⁸ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

---

w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2013 r. (wg daty księgowania) na koncie 201 – subkonto wydatków i spośród ww. pozycji operacji wyeliminowano zapisy:

- dotyczące wynagrodzeń osobowych i ich pochodnych - ze względu na niskie ryzyko wystąpienia nieprawidłowości,
- będące poleceniami przelewu i stanowiącymi wyciągi bankowe - jako zapisy wtórne do zapisów obrazujących faktury i dokumenty im równoważne,
- dotyczące transakcji o niewielkiej wartości (poniżej 50 zł).

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że ww. dowody i odpowiadające im zapisy księgowe zostały sporządzone prawidłowo.

III. Informacje dodatkowe

Do Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego skierowano wystąpienie pokontrolne z dnia 22 kwietnia 2014 roku. W wystąpieniu tym pozytywnie oceniono działalność Prezesa UTK w zakresie wykonania budżetu państwa w 2013 r. w części 71, nie przedstawiając, w związku ze stwierdzeniem prawidłowych działań UTK w kontrolowanej tematyce, wniosków pokontrolnych. W wystąpieniu NIK zwróciła natomiast uwagę na uchybienie dotyczące braku określenia w regulacjach wewnętrznych Urzędu sposobu ustalania wysokości ekwiwalentu z tytułu korzystania ze sprzętu będącego własnością telepracownika, w zależności od wymiaru czasu telepracy na rzecz UTK.

Załączniki

Załącznik 1. Dochody budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	2012 r.	2013 r.		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem część 71, w tym:	3.818,3	4.992,0	4.181,9	109,5	83,8
1.	dział 750 – Administracja publiczna	3.818,3	4.992,0	4.181,9	109,5	83,8
1.1.	rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej w tym:	3.818,3	4.992,0 ²⁾	4.181,9	109,5	83,8
1.1.1.	§ 0690 – Wpływy z różnych opłat	3.592,8	4.084,0 ²⁾	3414,0	95,0	83,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

¹⁾ Ustawa budżetowa znowelizowana w dniu 27 września 2013 r.

²⁾ Wielkości wg danych planu finansowego UTK.

Załącznik 2. Wydatki budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	2012 r.	2013 r.			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem część 71, w tym:	19.694,2	26.510,0	26.522,7	26.505,6	134,6	99,9	99,9
1.	dział 750 – Administracja publiczna	19.694,2	26.510,0	26.522,7	26.505,6	134,6	99,9	99,9
1.1.	rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej)	19.694,2	26.510,0	26.522,7	26.505,6	134,6	99,9	99,9
1.1.1.	§ 4020 – Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	10.576,7	12.726,0	12.634,7	12.634,5	119,5	99,3	100,0
1.1.2.	§ 6060 – Zakupy inwestycyjne (wydatki majątkowe)	732,4	1.856,0	1.946,6	1946,6	265,8	104,9	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków.

¹⁾ Ustawa budżetowa znolizowana w dniu 27 września 2013 r.

Załącznik 3. Zatrudnienie i wynagrodzenia

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2012 r.			Wykonanie 2013 r.			
		Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	8:5
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem cz. 71, w tym:	172	11.991,3	5.809,7	203	14.495,0	5.950,3	102,4
1.	dział 750 – Administracja publiczna	172	11.991,3	5.809,7	203	14.495,0	5.950,3	102,4
1.1.	rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej, status zatrudnienia*/	172	11.991,3	5.809,7	203	14.495,0	5.950,3	102,4
	01	5	404,3	6.737,9	14	765,6	4.557,2	67,6
	02	2	364,7	15.194,3	3	398,6	11.070,9	72,9
	03	165	11.222,3	5.667,8	186	13.330.851	5.972,6	105,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie kwartalnych sprawozdań Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach od początku roku do końca IV kwartału 2013 r.

*/ Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

Status zatrudnienia: 01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń,
02 - osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe,
03 - członkowie korpusu służby cywilnej.

Załącznik 4. Kalkulacja oceny ogólnej w części 71 Urząd Transportu Kolejowego

Oceny wykonania budżetu części 71 Urząd Transportu Kolejowego dokonano stosując kryteria²⁹ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2013 roku³⁰.

Dochody³¹:

Wydatki (wydatki budżetu krajowego): 26.505,6 tys. zł

Łączna kwota G : 26.505,6 tys. zł (w przypadku części 71 – kwota wydatków krajowych)

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G (1,0000)$

Ocena częściowa dochodów: brak

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że UTK dokonywał wydatków zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Ocena częściowa wydatków: *pozytywna (5)*

Wynik końcowy Wk: 5 (ocena wydatków) x 1,0000 (waga wydatków)= 5, tj. **ocena pozytywna.**

---

²⁹ <http://www.nik.gov.pl/kontrola/standardy-kontroli-nik/>

³⁰ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrola/analiza-budzetu-panstwa/>

³¹ W części 71 budżetu państwa, zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa, nie dokonuje się oceny częściowej dla dochodów i przy ustalaniu wartości G nie uwzględnia się kwoty dochodów.

Załącznik 5. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Komisja Finansów Publicznych
8. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
9. Komisja Infrastruktury
10. Minister Finansów
11. Prezes Urzędu Transportu Kolejowego
12. Minister Infrastruktury i Rozwoju